

Wycinka największym zagrożeniem dla siedlisk leśnych Puszczy Białowieskiej!

Naukowa analiza stanu siedlisk w Puszczy Białowieskiej, przygotowana na zlecenie WWF Polska, stawia jednoznaczną diagnozę: gospodarka leśna, a więc wycinki i sztuczne nasadzenia drzew, to obecnie największe zagrożenie dla Puszczy.

Wyniki monitoringu leśnych siedlisk przyrodniczych wykazały m.in.:

- stan zachowania leśnych siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony na obszarze Natura 2000 Puszcza Białowieska w większości nie jest właściwy;
- dwa główne czynniki wpływające na obniżenie ocen stanu zachowania siedlisk leśnych w Puszczy Białowieskiej to niekorzystny stan stosunków wodno-wilgotnościowych (**przesuszenie siedlisk**) oraz **gospodarka leśna** (pozyskanie drewna, sztuczne nasadzenia);
- **gradacja kornika NIE pogarsza stanu badanych siedlisk**, podobnie jak zamieranie świerków, które jest naturalnym procesem obumierania części drzew;
- masową gradację kornika i obumieranie całych drzewostanów obserwowano w siedliskach najsilniej przekształconych przez gospodarkę leśną.

Fundacja WWF Polska przygotowała kompleksowy monitoring leśnych siedlisk przyrodniczych na obszarze Natura 2000 Puszczy Białowieskiej (poza Parkiem Narodowym). Został on przeprowadzony zgodnie z założeniami Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badania była ocena, w jakim stanie są siedliska leśne w Puszczy oraz jakie czynniki mają na nie największy wpływ.

Jest to jedyne dostępne opracowanie pokazujące tak szczegółowo stan zachowania siedlisk tego obszaru oraz czynniki wpływające na ich degradację.

W „Raporcie z monitoringu leśnych siedlisk przyrodniczych wpisanych do załącznika I Dyrektywy Siedliskowej w obszarze Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004” wskazane są dwa główne czynniki, wpływające na obniżenie ocen stanu zachowania siedlisk leśnych w Puszczy Białowieskiej: **przesuszenie siedlisk** oraz **gospodarka leśna**.

- Przesuszanie siedlisk może być związane z wpływem zmian klimatycznych, które wpływają na całą Polskę, w tym na Puszcę – zmiany częstotliwości opadów, brak odpowiedniej kumulacji wody w postaci śniegu i spadek poziomu wód gruntowych. Może na nie wpływać także szkodliwa działalność człowieka taka jak melioracje i prostowanie koryt rzecznych.
- Drugim czynnikiem wpływającym negatywnie jest gospodarka leśna, tj. wycinka i sztuczne sadzenie nowych drzew, która upraszcza strukturę lasu i powoduje niedobór tzw. martwego drewna. Martwe drewno jest niezbędne nie tylko dla przeżycia wielu rzadkich gatunków, które się w nim chronią i żywią, ale też dla zdrowia oraz dobrej kondycji całego lasu.

Wycinka starodrzewów i sztuczne nasadzenia drzew oraz usuwanie martwego drewna nie mają nic wspólnego z ochroną przyrody i ochroną siedlisk leśnych w Puszczy Białowieskiej – mówi dr hab. Anna Orczewska z Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach - Gospodarka leśna negatywnie wpływa na stan zachowania siedlisk naturalnych w Puszczy, co jasno pokazuje raport WWF.

Dodatkowo, badanie wykazało, że występowanie kornika nie pogarsza stanu badanych siedlisk. Wycinka motywowana kornikiem jest więc bezzasadna. W tych częściach Puszczy, gdzie ingerencja człowieka była minimalna, badacze odnotowali tylko pojedyncze drzewa zaatakowane przez kornika. **Masowa gradacja kornika i obumieranie całych połaci lasu faktycznie ma miejsce w Puszczy, ale zachodzi w miejscach, gdzie gospodarka leśna (wycinka i sztuczne nasadzenie) była najintensywniejsza.**

Zamieranie świerków spowodowane gradacją kornika nie wpływa na pogorszenie stanu naturalnych siedlisk leśnych - szczególnie łęgów i grądów, gdzie świerk stanowi domieszkę. Wręcz przeciwnie, cykliczne gradacje kornika są naturalnym procesem powodującym obumieranie części drzew, tworzenie luk dla nowych pokoleń drzew i uzupełnianie zasobów rozkładającego się martwego drewna. Zamierające i martwe drzewa są jednym z ważniejszych składników lasów o charakterze naturalnym, siedliskiem wielu gatunków zwierząt i grzybów związanych ze starymi lasami. – mówi dr Anna Kujawa z Instytutu Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu – Kornik jest naturalnym elementem Puszczy kształtującym ją od wieków.

W związku z wynikami raportu o stanie zachowania siedlisk leśnych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska, w szczególności negatywnego wpływu gospodarki leśnej na stan ich zachowania, oraz decyzjami ministra Szyszko i podległych instytucji, organizacje pozarządowe ClientEarth Prawnicy dla Ziemi, Dzika Polska, Greenmind, Greenpeace, OTOP, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot i WWF wysłały pismo do Pani Premier Beaty Szydło z apelem o podjęcie stosownych działań zmierzających do ochrony Puszczy Białowieskiej. Wyrażamy nadzieję na podjęcie merytorycznej dyskusji ze strony decydentów, w szczególności ministra środowiska, opartej na wiedzy i danych naukowych.

Szczegółowy raport i podsumowanie dostępne są na stronie [\[link\]](#)